

SU/Meeri Kesälä ja Saara Hurmerinta

24.7.2023

Osaketuotto- ja vakavaraisuustilanteeseen 30.6.2023 perustuvat kertoimet ja suuret

Eläketurvakeskus (ETK) on tehnyt laskelman vuoden 2023 kesäkuun osaketuottoon ja 30.6.2023 vakavaraisuustilanteeseen perustuvista kertoimista ja suureista. Laskelmaa varten ETK on pyytänyt eläkelaitoksilta tietoja kehittyneissä valtioissa säännellyllä markkinalla kaupankäynnin kohteina olevien osakesijoitusten tuotoista kesäkuulta sekä tietoja vakavaraisuustilanteesta 30.6.2023.

Osaketuottokerroin

Vuoden 2023 kesäkuun mukainen keskimääräinen vuositason osaketuottokerroin on **26,01 %**. Osaketuottokertoimen edellinen arvo oli -1,69 %.

Täydennyskerroin

Täydennyskerroin 1.8.2023 alkaen on **0,64 %**. Täydennyskertoimen edellinen arvo oli 0,67 %.

Sovellettavat säädökset

Osaketuottokertoimen laskenta perustuu TyEL 168 §:n kolmanteen momenttiin. Täydennyskertoimen, perustekorona ja vakuutusmaksukorona laskenta perustuu TyEL:n 171 §:ään ja TyEL:n 166 §:ssä tarkoitettuihin perusteisiin. Siirtyvän vakavaraisuuspääoman osuuden laskenta perustuu TVYL 29 e § toiseen momenttiin. Eläketurvakeskus on julkaissut tarkemmat tiedot laskennasta rahastoonsiirtovelvoitteeseen liittyvien laskentakaavojen 8.2.2023 päivytyssä muistiossa.

SU/Meeri Kesälä ja Saara Hurmerinta

24.7.2023

Kesäkuun 2023 vuositason keskimääräisen osaketuottokertoimen laskenta

Kuukauden vuositason osaketuottokerroin lasketaan TyEL 168 §:n 3 mom:n mukaan eläkelaitosten keskimääräisiin kuukauden mukaisiin osaketuottoihin perustuen. Osaketuotot lasketaan kehittyneissä valtioissa säännellyllä markkinalla kaupankäynnin kohteina oleville osakesijoituksille. Eläkelaitoskohtaiset kuukauden osaketuotot annualisoidaan ja vuositason osaketuotto saadaan painotettuna annualisoitujen osaketuottojen keskiarvona vähennettynä yhdellä prosenttiyksiköllä. Painona käytetään eläkelaitosten kuukauden keskimääräistä sijoitettua osakemäärää. Yksittäisen eläkelaitoksen painoa rajataan, jottei suurilla eläkelaitoksilla ole liian merkittävä vaikutus osaketuottokertoimen arvoon.

Vuoden 2023 kesäkuun mukainen keskimääräinen vuositason osaketuottokerroin on 26,01 %. Laskennassa oli mukana 16 eläkelaitosta, joista 15 oli TyEL-eläkelaitoksia. Laskennassa 3 eläkelaitoksen paino rajoitettiin 15 prosenttiin. Aikaisempiin kuukausiin kohdistuneita korjauksia ei ollut.

Taulukossa 1 esitetään vuositason osaketuottokerroin vuoden 2023 toteutuneilta kuukausilta ja taulukossa 2 eläkelaitosten säännellyllä markkinalla kaupankäynnin kohteina oleviin osakesijoituksiin sitoutuneet pääomat.

Taulukko 1. Kunkin kuukauden osaketuottokertoimen arvot vuonna 2023 sekä kuhunkin kuukauteen mennessä toteutuneiden kuukausien perusteella lasketut osaketuottokertoimen j arvot.

Kuukausi kk	Kuukauden kk osaketuottokerroin annualisoituna, % OT_{kk}	Annualisoitu osaketuottokerroin kuhunkin kuukauteen mennessä toteutuneiden kuukausien perusteella laskettuna, % $j = \left(\prod_{kk=1}^n (1 + OT_{kk})^{\frac{1}{12}} \right)^{12/n} - 1$
tammikuu	76,71	76,71
helmikuu	4,09	35,62
maaliskuu	-11,28	17,73
huhtikuu	7,79	15,16
toukokuu	-1,69	11,58
kesäkuu	26,01	13,86
heinäkuu		
elokuu		
syyskuu		
lokakuu		
marraskuu		
joulukuu		

SU/Meeri Kesälä ja Saara Hurmerinta

24.7.2023

Taulukko 2. Eläkelaitosten säännellyllä markkinalla kaupankäynnin kohteina oleviin osakesijoituksiin sitoutuneet pääomat yhteensä kuukausittain.

Kuukausi	Osakkeisiin sitoutuneet pääomat, milj. euroa $\sum_i OA_i^{kk}$
tammikuu	42 294
helmikuu	44 644
maaliskuu	44 765
huhtikuu	44 121
toukokuu	44 640
kesäkuu	44 522
heinäkuu	
elokuu	
syyskuu	
lokakuu	
marraskuu	
joulukuu	

Vertailuluvut TELA:n laskemille ennakoivien indeksien muutoksille kuukausittain

Taulukossa 3 esitetään kuukausien osaketuotot, jossa painoa ei ole rajoitettu ja osaketuotot, kun paino on rajoitettu sekä vertailuluku laskettuna TELA:n ennakoivilla indekseillä. TELA:n ennakoivan indeksimuutoksen laskennassa käytetään aluejakoja, Suomi, Eurooppa, USA ja Japani sekä niitä vastaavia osakeindeksejä.

Taulukon 3 luvuissa eläkelaitosten toteutuneet osaketuotot on esitetty ilman yhden prosentin vähennystä tuotosta. Ennakoivan indeksin laskennassa käytetään kokonaistuottoa, joka sisältää arvon muutoksen ja osingot.

Taulukko 3. Kuukausittaiset osaketuotot ja TELA:n ennakoivilla indekseillä laskettu vertailuluku.

Kuukausi kk	Kuukauden kk osaketuotto, painoa ei ole rajoitettu, % $\sum_i \frac{OA_i^{kk} \cdot i \cdot OT_{kk}}{\sum_i OA_i^{kk}}$	Vertailuluku kuukauden kk osaketuotolle, paino on rajoitettu, % $(OT_{kk} + 1,01)^{1/12} - 1$	Vertailuluku laskettuna TELA:n ennakoivilla indekseillä, %
tammikuu	4,94	4,91	4,77
helmikuu	0,36	0,41	0,75
maaliskuu	-0,99	-0,90	-0,47
huhtikuu	0,71	0,70	1,41
toukokuu	0,05	-0,06	-1,44
kesäkuu	2,00	2,01	2,20
heinäkuu			
elokuu			
syyskuu			
lokakuu			
marraskuu			
joulukuu			

Täydennyskertoimen laskenta

Täydennyskertoimen laskennassa täydennysperuste p on eläkelaitoksen vakavaraisuuspääoma, josta on vähennetty työnantajan lisämaksuvelvollisuuteen perustuva erä, jaettuna vakavaraisuuslaskennan mukaisella vastuuelalla.

Täydennyskerroin lasketaan eläkelaitosten keskimääräisestä painotetusta täydennysperusteesta p seuraavasti:

$$b_{16} = \begin{cases} (1 - \lambda) \cdot 0,36 \cdot p - 0,057; & \text{jos } p < 0,198 \\ 0; & \text{jos } 0,198 \leq p < 0,218 \\ (1 - \lambda) \cdot 0,15 \cdot p - 0,026; & \text{jos } p \geq 0,218, \end{cases}$$

missä $\lambda = 0,20$. Täydennysperusteen laskennassa eläkelaitosten painotetaan ensin 15 prosenttiin ja puuttuva paino täydennetään kaikille eläkelaitoksille. Eläkelaitoksen täydennysperusteena käytetään laskennassa vähintään 10 prosenttia.

Täydennyskertoimen laskennassa käytetyn keskimääräisen painotetun täydennysperusteen p arvoksi saatiin kahden desimaalin tarkkuudella 26,98 % hetkellä 30.6.2023. Näin ollen täydennyskerroin b_{16} 1.8.2023 alkaen on 0,64 %.

SU/Meeri Kesälä ja Saara Hurmerinta

24.7.2023

Laskennassa oli mukana 16 eläkelaitosta, joista 15 oli TyEL-eläkelaitoksia. Laskennassa 3 eläkelaitoksen paino rajoitettiin 15 prosenttiin. Aikaisempiin kuukausiin kohdistuneita korjauksia ei ollut.

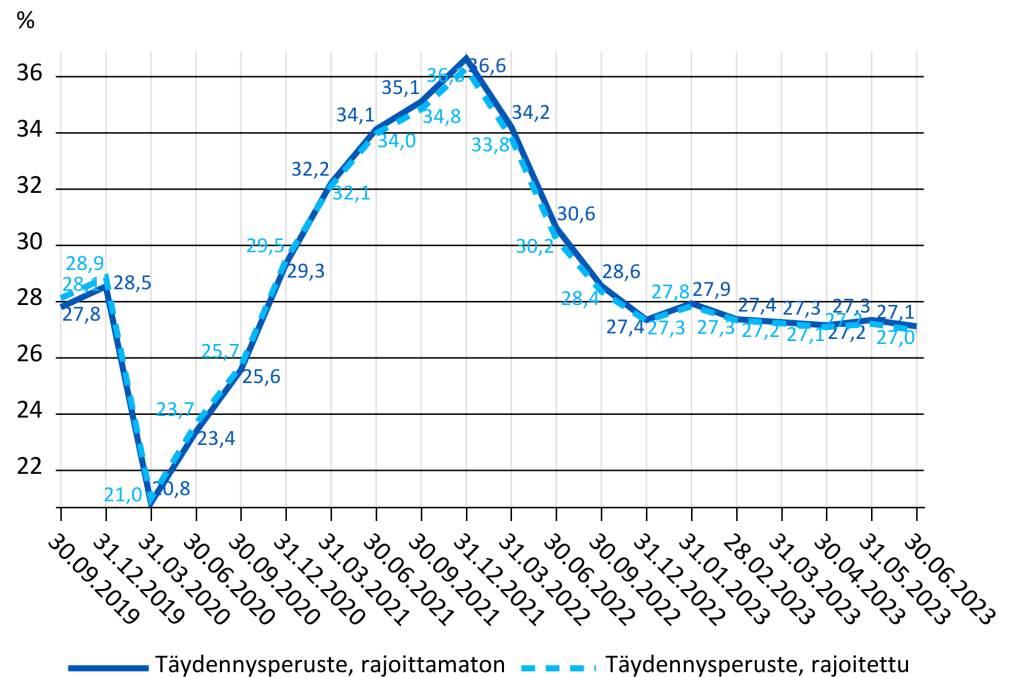
Taulukko 4. Eläkelaitosten ilmoittamat täydennyskertoimen laskentaan käytetyn täydennysperusteen yhteenlasketut väliarvot hetkellä 30.6.2023 sekä Eläketurvakeskuksen toteutuneeseen osaketuottoon perustuvalla oikaisusuurteella korjaamat tiedot. Väliarvoissa on käytetty kesäkuun vuositason osaketuottokertoimen arviota $OT'_{kk} = 28,84\%$. Toteutunut osaketuottokerroin oli $OT_{kk} = 26,01\%$.

Suure	Milj. euroa
Vakavaraisuuspääoma, väliarvo, $\sum A'_i$	33 611
Vakavaraisuuspääoma, oikaistu, $\sum A_i$	33 657
Vakavaraisuuslaskennassa käytettävä vastuovelka, väliarvo, $\sum V'_i$	124 137
Vakavaraisuuslaskennassa käytettävä vastuovelka, oikaistu, $\sum V_i$	124 091

Taulukko 5. Täydennysperusteen arvot hetkellä 30.6.2023, kun eläkelaitosten painoja on rajoitettu 15 prosenttiin ja ilman painojen rajoittamista.

	Rajoitettu	Rajoittamaton
TyEL ja MEL -eläkelaitokset	27,0 %	27,1 %

Kuva 1. Keskimääräisen täydennysperusteen arvot ajalla 30.9.2019–30.6.2023.

Kuva 2. Eläkevarat ajalla 30.9.2019–30.6.2023. Eläkevarat on jaoteltu vakavaraisuuspääomaan ilman työnantajan lisämaksuvelvollisuuden perustuvaa erää ja vakavaraisuuslaskennassa käytettävään vastuuelkaan.

